
Cronologia de Documents del Colom Genovès

Autor:

Data de publicació: 18-04-2022

Cal recordar que, com es desprèn dels teus propis articles i de la feina d'Ulloa, l'autenticitat, la interpretació i la relació d'aquests documents notarials amb l'Almirall Cristòfor Colom són el nucli de la controvèrsia (per exemple, la declaració del 1479 és posada en dubte per alguns investigadors catalans, i la del 1498 és directament declarada falsa per Ulloa).

La cronologia anterior, doncs, reflecteix els pilars de la versió tradicional genovesa de Cristòfor Colom.

```html

Cronologia de documents del Colom genovès

```
table {
 border-collapse: collapse;
 width: 100%;
 margin: 20px 0;
 font-family: sans-serif;
}
th, td {
 border: 1px solid #ddd;
 padding: 8px 12px;
 text-align: left;
 vertical-align: top;
}
th {
 background-color: #f2f2f2;
 font-weight: bold;
}
.wikitable {
 background-color: #f9f9f9;
}
h2, h3 {
 border-bottom: 1px solid #aaa;
 padding-bottom: 5px;
 font-family: sans-serif;
}
```

Cronologia de documents del Colom genovès

A continuació s'amplia la cronologia amb més documents i context històric rellevant per a la tesi de l'origen genovès de Cristòfor Colom.

1439

Registre fiscal de Gènova

Domenico Colombo apareix registrat com a teixidor de llana resident al barri de Porta dell'Olivella a Gènova. És la primera referència documental del pare de Cristòfor.

Arxiu de l'Estat de Gènova (A.S.G.), Càrrecs del Comú

1452 (30 de setembre)

Acta de Procura de Bartolomé Colombo

Bartolomeo Colombo (q. Domenico di Cogoleto) nomena un procurador. Aquesta és una de les primeres referències que lliga la família Colombo a la zona de Líguria.

A.S.G., Notai antichi

1470 (31 d'octubre)

Acte Notarial de Nicola Raggio

Cristoforo Colombo, fill de Domenico, declara a Gènova tenir més de 19 anys. Aquest document és clau per fixar l'any de naixement de Colom cap al 1451.

A.S.G., Notai antichi, busta 2, fasc. 11

1472 (26 d'agost)

Venda d'una propietat a Gènova

Domenico Colombo ven una casa a Savona. En l'escriptura, Cristòfor i el seu germà Giovanni apareixen com a testimonis.

A.S.G., Notaio Gerolamo Ventimiglia, filza 1

1473 (7 d'agost)

Poder a favor de Domenico Colombo

Cristoforo Colombo atorga poder al seu pare per a gestionar assumptes a Savona, indicant l'existència de vincles familiars i béns a la regió.

A.S.G., Notai antichi

1479 (25 d'agost)

"Document Assereto"

Document descobert per Ugo Assereto el 1904. Cristòfor Colom declara, sota jurament, ser "civis lanuæ" ("ciutadà de Gènova"), mentre actuava com a testimoni en una disputa legal a Gènova. És un dels documents més determinants.

A.S.G., Archivio Segreto, Materie Politiche, busta 2729

1489 (abril)

Carta dels Reis Catòlics a Colom

Els reis refermen a Colom com a "català" en un context de possible suport financer. Aquesta menció, aïllada, ha estat utilitzada per altres teories, però és contradita per la massa documental genovesa.

Arxiu General d'Índies, Patronato 295, N.3

1498 (28 de febrer)

Institució del Majorat (Testament)

Document on Colom ordena al seu fill Diego que s'encarregui del manteniment d'un membre de la família a Gènova. Hi fa una declaració sobre el seu lloc de naixement, tot i que la seva autenticitat ha estat qüestionada per alguns

---

historiadors com Luis Ulloa.

Archivo Histórico Nacional (Madrid), Osuna, C.224, D.62-63

1502 (2 d'abril)

Carta als Protectors de San Giorgio

Carta escrita per Cristòfor Colom al banc de San Giorgio de Gènova. Colom hi expressa un afecte profund cap a la ciutat: "Bien que el cuerpo ande acá, el corazón está allí de continuo".

A.S.G., Banco di San Giorgio, Sala 34, Palladio 2

1505 (3 de desembre)

Testament de Cristòfor Colom

En el seu testament, realitzat a Valladolid, torna a esmentar la seva condició de genovès i fa disposicions per a parents residents a la República de Gènova.

Archivo General de Simancas, RGS, LEG,149805,3

1509

Crònica de Baptistae Fulgosi

Aquesta crònica lligur ja identifica Colom com a nadiu de Gènova. És una de les primeres referències històriques no notariales que esmenten el seu origen.

De dictis factisque memorabilibus, impressa a Milà

1515

Suma de geografia de Martín Fernández de Enciso

En l'obra es diu: "Este año de 1492 descubrió las Indias don Cristóbal Colón, genovés de nación".

Obra impresa

1530 (circa)

Història de Fernando Colón

El seu fill, Fernando Colón, en la biografia del seu pare, afirma que "Cristóbal Colón fue natural de la provincia de Liguria, en la cual está la ciudad de Génova".

Historie del S. D. Fernando Colombo, publicada el 1571

1571

"Historie" de Fernando Colón (publicació)

Publicació pòstuma de la biografia escrita pel fill, on es reafirma l'origen genovès amb detalls sobre la infantesa i la família a Itàlia.

Venècia

Debats historiogràfics

Alguns historiadors, com Luis Ulloa Cisneros (1927) o Alfredo García-Valdecasas, han qüestionat documents com el Majorat de 1498, considerant-los possibles falsificacions posteriors. No obstant això, la comunitat acadèmica majoritària accepta l'autenticitat del nucli documental genovès anterior a 1492 (com el document Assereto de 1479) com a prova àmplia i consistent de l'origen ligure de Colom.

Bibliografia principal

Taviani, P. E. (1974). Cristoforo Colombo: la genesi della grande scoperta. Novara: Istituto Geografico De Agostini.

Assereto, U. (1904). "Per la storia di Cristoforo Colombo". Giornale Storico e Letterario della Liguria.

Magnaghi, A. (1928). Il preteso documento notarile genovese del 1479. Torí: Bocca.

Ballesteros Beretta, A. (1945). Cristóbal Colón y el descubrimiento de América. Barcelona: Salvat.

